

Pilootgroep (inter)gemeentelijke beleidsplanning

////////////////////////////////////
datum: 23 juni 2020, 13u30-15u30
aanwezig: Elyne Dewulf (Leiedal), Bram Tack (Leiedal), Ann Embrechts (Hoogstraten), Ellen De Mey (Lochristi), Rhea Denissen (IOK, voor Hoogstraten), Jurgen De Maeyer (Bornem), Paul Wullaume (Omgeving, voor Bornem), Steven Hoornaert (VENECO, voor Lochristi), Martine Dhollander (Puurs-St-Amunds), Cathy Vermeulen (Bornem), Rob Krabbenborg (Geel), Wolfgang Vandevyvere (dOmg, BJO), Cindy Vandenbogaerde (dOmg, PBM), Els Willems (dOmg, BJO), Koen Grootaert (dOmg, GOP), Kathelijne Toebak (dOmg, BJO - verslag)
verontschuldigd: Sandra Vanveldhoven (Antwerpen)
Bijlages: presentaties beleidsplan Bornem (2 delen), beleidsplan Geel
////////////////////////////////////

AGENDA

We beginnen met de voorstelling van het verdere piloottraject waarbij de nadruk komt te liggen op uitwisseling en toelichting vanuit de pilootprojecten zelf. Voorstel is om op 1 oktober de beleidsplanningsprocessen van Lochristi, Leiedal en Antwerpen te bespreken, op 1 december die van Hoogstraten en Puurs-Sint-Amunds. Daarna is er een half jaar tijd voor oplevering van de producten en een bredere kennisdeling.

13u30-14u30:

Ervaringen vanuit het gemeentelijk beleidsplanningsproces Bornem (Jurgen De Maeyer, schepen – Paul Wullaums, studiebureau Omgeving) (zie PPT)

14u30-15u30:

Ervaringen vanuit het gemeentelijk beleidsplanningsproces Geel (Rob Krabbenborg, planoloog bij stad Geel) (zie PPT)

LEER- EN AANDACHTSPUNTEN

Bornem:

- Nood aan een nieuw kader voor het ruimtelijk beleid. Start vanaf 2016 met focusnota, dorpsdebatten enzovoort, nu pas (bestuurswissel, einde raamcontract, afwezigheid diensthoofd) in fase van keuze beleidskaders en voorbereiding formele procedure. Zo'n lang traject is niet evident voor een gemeente. Je moet een heel duidelijk projectkader met verantwoordelijkheden bepalen.
- Op zoek naar bevestiging, als pionier die vooruitloopt op Vlaanderen, provincie én andere gemeenten. Hoe weet je of je goed bezig bent? Hoe verhouden al de planniveaus en andere initiatieven (vervoerregio, bouwmeesterscan) zich tot elkaar? Er is een gebrek aan een bovenlokaal kader. Wat als hogere visies straks gaan overrulen? De pilootgroep heeft deze bevestiging vooralsnog niet helemaal kunnen geven. De Vlaamse inbreng is vrij theoretisch bij gebrek aan Vlaamse beleidskaders, de meeste andere gemeenten staan nog niet ver. Er is tevens nood aan een structureel overleg tussen gemeente en Vlaamse overheid op individueel niveau.
- Voorlopige keuze voor twee beleidskaders: 'open ruimte' en 'leefbare dorpen'. Het is momenteel een zoektocht hoe concreet een beleidskader moet gaan, en waar andere instrumenten beginnen. Een beleidskader heeft bij voorkeur een uitvoeringsgericht karakter en brengt de in te zetten instrumenten voor realisatie al zo goed mogelijk in beeld (overdruk-RUP? Herverkaveling uit kracht van wet met planologische ruil?)
- Kadertjes 'strategie op wonen en werken in gemengde leefomgevingen' zoals besproken op de vorige pilootgroepen is gebruikt als vertrekbasis in de oefening van Omgeving (die nog geen politiek traject heeft doorlopen). Een open ruimte mal is bepalend voor gedifferentieerde ontwikkelingsperspectieven. De ruimtelijke rendementskansen (contramal) worden bekeken op samenhangende gehelen, vanuit het DNA van de kern. Er zit een kwantitatief verhaal achter. Bornem beschikt niet over woonreservegebieden wat het verhaal vereenvoudigt.
- De ruimtelijke potenties op kaart durven zetten is een sterkte. Anders blijf je hangen in algemene principes. Belangrijk is daarbij goed te communiceren over de betekenis van dergelijk kaartmateriaal. In Geel wordt een disclaimer gebruikt in de zin van 'dit is een beleidskaart zonder juridische gevolgen'.
- De 'mal' is best onderdeel van de strategische visie, robuust vastgelegd voor de lange termijn.

Geel:

- De gemeente geeft zeer veel aandacht aan een goede communicatie rond het beleidsplan, om het verhaal naar de burger over te brengen en daarmee tegelijkertijd een sterker politiek draagvlak te creëren.
- Het aantonen van de maatschappelijke kost van urban sprawl is belangrijk in een communicatietraject. Vraag aan Vlaanderen is of er geen gedetailleerde cijfers hierrond ter beschikking zijn, op niveau van maatschappelijke kost per type bouwkavel. In https://omgeving.vlaanderen.be/sites/default/files/atoms/files/2015_finan_ruimt_rendement.pdf is bruikbaar cijfermateriaal hierrond te vinden.

Een Yammer rond ruimtelijke beleidsplanning kan kennis- en ervaringsuitwisseling tussen de pioniers versterken. Belangrijk is dat deze pilootgroep ook na het traject een netwerk blijft, aangevuld met andere gemeenten die met beleidsplanning aan de slag gaan.

Meer info hier:

<https://omgeving.vlaanderen.be/pilootprojecten-beleidsplan-ruimte-vlaanderen>

<https://omgeving.vlaanderen.be/lokale-ruimtelijke-beleidsplanning>